

Sprawozdanie z działalności **Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego** **za okres 01.01.2019 – 31.12.2019**

1. FUNDACJA ROZWOJU SPOŁECZEŃSTWA INFORMACYJNEGO

Adres siedziby: ul. M. Kopernika 17, 00-359 Warszawa

Data wpisu w Krajowym Rejestrze Sądowym: 15.04.2008

KRS: 0000303048

REGON: 141382050

Członkowie Zarządu: Prezes – Pan Jacek Królikowski

2. ZAKRES DZIAŁALNOŚCI STATUTOWEJ, OPIS GŁÓWNYCH ZDARZEŃ:

Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego (FRSI) pomaga mieszkańcom małych miejscowości korzystać z możliwości nowych technologii. W efekcie mają oni dostęp do praktycznej wiedzy. Uczą się rozwiązywać konkretne problemy swoich społeczności i realizować ich aspiracje. Twórczo poszukują nowych pomysłów i wspólnie je realizują. Fundacja dociera do swoich odbiorców poprzez biblioteki i organizacje pozarządowe. Jej pierwszym zadaniem była realizacja ogólnopolskiego Programu Rozwoju Bibliotek – przedsięwzięcia Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności (PAFW), które w latach 2009-2015 było wspierane przez Fundację Billa i Melindy Gatesów. Dzięki Programowi tysiące bibliotek publicznych w małych miejscowościach pełni rolę lokalnych centrów aktywności, gdzie mieszkańcy spędzają czas, rozwijają zainteresowania, zdobywają nowe umiejętności i wspólnie działają. FRSI prowadzi także inne projekty wspierające rozwój lokalny z wykorzystaniem nowych technologii, m.in. Sektor 3.0. Nowe technologie lokalnie, Link do przyszłości czy Misja: programowanie. Więcej informacji: <http://frsi.org.pl>.

Rok 2019 był dzwunastym rokiem działalności FRSI. Na dzień 31.12.2019 r. Fundacja zatrudniała 16 osób (o trzy osoby mniej w porównaniu z rokiem poprzednim według stanu na koniec grudnia 2018 r.). Firma Perfectum-Audit Doradcy Finansowo-Księgowi Sp. z o. o. kontynuowała obsługę księgowości i spraw kadrowo-płacowych Fundacji, natomiast radca prawny Pani Ewa Marciniak-Mikulewicz kontynuowała prowadzenie spraw prawnych Fundacji.

W 2019 r. odbyły się dwa posiedzenia Rady Fundacji. Rada udzieliła absolutorium z wykonania obowiązków przez Zarząd za rok 2018 oraz powołała Prezesa Zarządu Jacka Królikowskiego na następną trzyletnią kadencję, jednocześnie powierzając mu funkcję Dyrektora Programowego. Ponadto Członkowie Rady zatwierdzili sprawozdanie finansowe oraz sprawozdanie z działalności Fundacji za rok 2018, przyjęli roczny plan działania i plan finansowy na rok 2019, a także dokonali wyboru audytora do przeprowadzenia badania sprawozdania finansowego za rok 2019.

Najważniejsze działania podjęte przez FRSI w 2019 r.

PROGRAM ROZWOJU BIBLIOTEK

program rozwoju bibliotek

Po zakończeniu, w marcu 2015 r., zasadniczej fazy Programu Rozwoju Bibliotek (PRB) wspieranej przez Fundację Gatesów, zgodnie z pierwotnymi założeniami, FRSI kontynuuje wybrane działania wspierające trwałość efektów programu, będące elementem wypracowanej wspólnie z PAFW i Fundacją Gatesów strategią trwałości PRB. Główne założenia strategii to

wspieranie wykorzystania nowych technologii w ofercie bibliotek oraz ich funkcjonowaniu, wzmacnianie potencjału zespołów bibliotekarzy poprzez sieciowanie bibliotekarzy oraz zapewnianie im dostępu do nowatorskich i nieszablonowych inicjatyw prowadzonych przez biblioteki, a także rozwijanie umiejętności rzeczniczych pracowników bibliotek czy wspieranie współpracy bibliotek z lokalnym środowiskiem. Środki na te działania pochodzą przede wszystkim od Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności.

Zasadnicza faza Programu składała się z czterech komponentów: (i) wyposażenia bibliotek w sprzęt informatyczny; (ii) szkoleń dla bibliotekarzy; (iii) wzmacniania instytucji środowiska bibliotecznego; (iv) promocji bibliotek. Programem zostało objętych łącznie 3.808 placówek bibliotecznych (bibliotek gminnych wraz z filiami) z 1.256 gmin wiejskich i małych miast z całej Polski, co stanowi blisko 60% placówek bibliotecznych położonych na tych obszarach. Nabór bibliotek został przeprowadzony w formie ogólnopolskiego konkursu zgłoszeń w trzech rundach: w 2009 r. (610 bibliotek gminnych, ponad 1 800 placówek), w 2011 r. (498 bibliotek, niemal 1 500 placówek) i w 2013 r. (149 bibliotek gminnych, ponad 480 placówek). Łączny budżet zasadniczej fazy Programu wspieranego przez Fundację Gatesów wynosił ok. 33,2 mln USD. Archiwum działań zasadniczej fazy Programu znajduje się na stronie: <http://programrozwojubibliotek.org/>, natomiast jego podsumowanie - publikacja "Biblioteka! Więcej niż myślisz. Sześć lat Programu Rozwoju Bibliotek". Polecamy także lekturę raportu pt. "Do czego służą biblioteki?" z badania wpływu Programu na użytkowników bibliotek.

Poniżej przedstawiamy najważniejsze działania zrealizowane w ramach PRB w 2019 r., pogrupowane w cztery typy działań: strefy informacji i dialogu w bibliotekach, strefy edukacji, biblioteki dobrze zarządzane oraz sieciowanie i budowanie trwałości:

Strefy informacji i dialogu w bibliotekach

- » Od 2018 r. FRSI realizuje działania związane z edukacją medialną i krytycznym myśleniem pod nazwą "**Kliknij. Sprawdź. Zrozum**", wspólnie z Goethe Institut i Centrum Edukacji Obywatelskiej. Lokalne instytucje i organizacje (biblioteki, szkoły, organizacje pozarządowe) mogą pomóc mieszkańcom swoich miejscowości bardziej świadomie korzystać z mediów (tradycyjnych i społecznościowych), a także oceniać rzetelność i prawdziwość rozpowszechnianych informacji. Działania w ramach projektu obejmują: realizację trzech webinarium, przygotowanie i udostępnienie wszystkim zainteresowanym materiałów edukacyjnych, przeprowadzenie szkoleń i konferencji dla bibliotekarek i bibliotekarzy oraz uruchomienie repozytorium – bazy wiedzy i narzędzi dotyczących myślenia krytycznego.

Materiały edukacyjne z projektu są dostępne na dedykowanej podstronie portalu biblioteki.org (http://www.biblioteki.org/artykuly/Kliknij_Sprawdz_Zrozum_Jak_swiadomie_korzystac_z_informacji.html) oraz na stronie projektu (<http://zrozum.org/>), m.in. podręcznik-narzędziownik na temat krytycznego myślenia pt. "Kliknij. Sprawdź. Zrozum. Jak świadomie korzystać z informacji". Nakręcono trzy filmy-

wywiady promujące projekt i krytyczne myślenie (z pisarką Katarzyną Bondą, dziennikarzem Maciejem Słomczyńskim, naukowcem Pawłem Boguszewskim i reportażystką Agnieszką Żądło). Materiały edukacyjne opracowane w ramach projektu zostały przetłumaczone na 4 języki (niemiecki, czeski, węgierski i słowacki) oraz udostępnione partnerom Instytutu Goethego (NGO i biblioteki).

W pierwszej fazie szkoleń uczestniczyło 26 bibliotek (52 bibliotekarki i bibliotekarzy). W czasie 2-dniowych szkoleń uczestnicy zostali przygotowani do prowadzenia 3-4 godzinnych warsztatów z mieszkańcami nt. krytycznego korzystania z mediów cyfrowych. Bibliotekarze otrzymali pakiet materiałów edukacyjnych i przykładowy scenariusz zajęć. W 2020 r. 10 z nich zostanie udzielone wsparcie w tworzeniu Stref Dialogu i wspierania dziennikarstwa obywatelskiego na poziomie lokalnym.

- » Projekt „**Rozmowy przy wspólnym stole**” jest realizowany przez FRSI od kwietnia 2018 r. Pierwsza edycja projektu (realizowana do końca lutego 2019 r.) była finansowana ze środków Funduszu Obywatelskiego zarządzanego przez Fundację dla Polski. W jej ramach opracowano i przetestowano metodologię spotkań obywatelskich w bibliotece, tak aby odbywały się w atmosferze szacunku, zaufania i zrozumienia, nawet jeśli dotyczą trudnych lub kontrowersyjnych tematów. W pierwszej edycji projektu uczestniczyło 21 bibliotek z całej Polski, w każdej z bibliotek odbyły się przynajmniej dwa spotkania dla mieszkańców, których celem była nauka dobrej rozmowy, opartej o wzajemny szacunek i chęć wysłuchania. Opracowano również „Poradnik prowadzenia spotkań” w oparciu o metodologię projektu.

ROZMOWY PRZY WSPÓLNYM STOLE

W 2019 i 2020 r., w ramach PRB, FRSI realizuje drugą edycję projektu, w której uczestniczy 17 bibliotek z całej Polski (zarówno z dużych miast, jak i z małych gmin). W jej ramach przeprowadzono wiosną 2019 r. 3-dniowe szkolenie wprowadzające dla nowych bibliotek, które dołączyły do projektu, oraz 2-dniowe spotkanie podsumowujące dla bibliotek uczestniczących w poprzedniej edycji projektu. Do końca 2020 r. w 17 bibliotekach uczestniczących w drugiej edycji projektu zrealizowano ponad 35 spotkań. Niestety zaangażowanie bibliotek w działania projektowe jest różne - niektóre biblioteki nie zrealizowały żadnego spotkania, inne z kolei wybierają dość bezpieczne, niekontrowersyjne tematy rozmów (np. tradycje świąteczne), dalekie od idei projektu. Stąd też podjęto decyzję o zaproponowaniu wszystkim bibliotekom dodatkowego wsparcia w prowadzeniu spotkań.

Strefy edukacji w bibliotekach

- » **Wsparcie dla klubów kreatywności w bibliotekach** - klub kreatywności w bibliotece to biblioteczna przestrzeń, w której są prowadzone różne twórcze działania z wykorzystaniem nowych technologii (np. makerspace, fablab). W pilotażowej edycji projektu finansowanej ze środków umowy B173/2017/PLN wzięło udział 5 bibliotek wyłonionych drogą konkursu na koncepcję klubu: MBP im. Ł. Górnickiego „Galeria Książki” w Oświęcimiu (woj. małopolskie), MBP w Legionowie (woj. mazowieckie), GBP w Obrazowie (woj. świętokrzyskie), M-GBP w Piasecznie (woj. mazowieckie) oraz MBP w Białej Podlaskiej (woj. lubelskie). Ww. biblioteki otrzymały dotacje na wyposażenie klubu (po 15.000 PLN) i wzięły udział w trzydniowym szkoleniu dla 3-osobowych zespołów klubów. Informacje nt. działalności klubów są dostępne na stronie projektu „Kluby kreatywności w bibliotekach”, zaplanowanej także jako kompendium wiedzy na temat idei „makerspace” w bibliotekach, mające wspierać wszystkie biblioteki zainteresowane uruchomieniem twórczych przestrzeni typu „makerspace” lub podobnych (<http://www.klubykreatywnosci.org/>). Film prezentujący klub kreatywności w Miejskiej Bibliotece Publicznej Galerii Książki w Oświęcimiu: <https://www.youtube.com/watch?v=EgEukiJRkDM>.

W latach 2019-2020 projekt będzie realizowany dla kolejnych 15 bibliotek. W 2019 r. przygotowywano nabór do drugiej edycji projektu. W tym celu przeprowadzono badanie ankietowe wśród pięciu bibliotek, które brały udział w edycji pilotażowej projektu. Zapytano biblioteki o działania ich klubów, korzystających z nich użytkowników, dane liczbowe, sukcesy, niepowodzenia, sposób wykorzystania sprzętu zakupionego w ramach dotacji oraz sugestie dotyczące planowanej kontynuacji. Zgodnie z informacjami uzyskanymi od bibliotek w okresie od uruchomienia klubów do listopada 2019 r. biblioteki zrealizowały 252 wydarzenia (spotkania, warsztaty, imprezy, zajęcia itp.), w których uczestniczyło 2169 osób. Informacje od bibliotek zostały wykorzystane w artykule pt. *Twórcze przestrzenie w bibliotekach publicznych – jak to działa w Polsce?*, który ukazał się w grudniowym numerze Biuletynu EBiB nr 189 (2019). Artykuł wykorzystano w promocji projektu w związku z naborem do drugiej edycji, który został ogłoszony w styczniu 2020 r.

- >> **Wspieranie sieci trenerów programowania** - sieć trenerów kodowania to blisko 50 pracowników wojewódzkich bibliotek publicznych (WBP), z działań instrukcyjno-metodycznych lub komputeryzacji (po 2-3 osoby z danej biblioteki). W 2018 r. trenerzy wzięli udział w dwóch warsztatach dot. nauki podstaw kodowania (wiosna i jesień), a WBP otrzymały po 2-3 zestawy robotów edukacyjnych Photon, mat, tabletek oraz gier Scottie Go. W 2019 r. trenerzy kontynuowali prowadzenie szkoleń dla bibliotek gminnych i innych, w szczególności tych, które otrzymały ww. zestawy od FRIS w ramach konkursu "Kodowanie w bibliotece".
- >> Oferowanie bibliotekarzom **kursu e-learningowego pt. "Docenić bibliotekę - jak skutecznie prowadzić rzecznictwo"** (<https://kursy.frsi.org.pl/>). Kurs składa się z 11 modułów: czym jest rzecznictwo, jakie są rzecznicze zasoby biblioteki, w jaki sposób określić problem i cel rzeczniczy, jak wybrać adresatów rzecznictwa oraz jak w ciekawy i przekonujący sposób opowiadać o bibliotece i jej działalności. Kurs przeznaczony jest do samodzielnej nauki, a po jego ukończeniu otrzymuje się (do wydruku) certyfikat. Od dnia udostępnienia kursu w listopadzie 2018 r. do końca 2019 r. skorzystało z niego (tzn. utworzyło na platformie konto i wzięło udział w kursie) 90 osób.
- >> W ramach tego działania FRIS prowadziła także wiele akcji i kampanii edukacyjnych, np. Tydzień z Internetem, szerzej opisanych w dalszej części sprawozdania.

Biblioteki dobrze zarządzane

- >> **Wzmocnienie sieci dyrektorów bibliotek (Grupa InicJaTyWy)** -działanie jest kontynuacją wsparcia dla dyrektorek i dyrektorów bibliotek - absolwentów programu "Kieruj w dobrym stylu" (zakończonego w grudniu 2015 r.) i nosi nazwę "Grupa InicJaTyWy". W jego ramach w 2016 r. inicjatorzy spotkań lokalnych grup dyrektorów stworzyli ok. 20 takich grup niemal w całej Polsce. Grupy te służą dzieleniu się wiedzą i doświadczeniami oraz wspólnemu rozwiązywaniu problemów, jakie napotykają osoby zarządzające bibliotekami. Dotychczas do Grupy InicJaTyWy w sposób aktywny należało 35 osób, a w prowadzonych przez nich spotkaniach lokalnych udział brało około stu kilkudziesięciu dyrektorek i dyrektorów.

W obecnej edycji projektu bierze udział 20 z 35 osób należących dotychczas do Grupy InicJaTyWy. Chcą one nadal uczestniczyć w ogólnopolskich i regionalnych spotkaniach sieci, a także prowadzić lokalne grupy dyrektorek i dyrektorów oraz służyć swoim wsparciem innym osobom zarządzającym bibliotekami, które chciałyby takie lokalne grupy dyrektorskie powołać. W czerwcu odbyło się ogólnopolskie spotkanie Grupy w Wołominie. Miało ono charakter coachingu grupowego, a jego efekty posłużą m.in. promocji Grupy i jej działań na szerszym forum. Latem i jesienią 2019 r. członkinie i członkowie Grupy pracowali nad poradnikiem, który pokazuje, jak powołać lokalną grupę dyrektorską, jak z nią pracować i jak ją promować.

Na początku grudnia 2019 r. rozpoczęto szerszą promocję Grupy InicJaTyWy. Opublikowano: mapę członkiń i członków Grupy z ich wizytówkami i danymi kontaktowymi, poradnik „Lokalna grupa dyrektorska – jak to działa?” oraz film o Grupie InicJaTyWy i lokalnych grupach dyrektorskich.

- » W 2019 r. FRSI kontynuowała **wsparcie bibliotek w powołaniu rad społecznych**, na które składa się poradnik oraz cztery 20-godz. szkolenia wraz ze wsparciem trenerskim pomiędzy szkoleniami: spotkania w bibliotekach, wsparcia online, webinarium. W pilotażu projektu **“Rada społeczna - jak ją powołać?”** brało udział 6 bibliotek: BP w Gołdapi, MBP w Przasnyszu, MBP w Olsztynku, BP w Sępólnie Krajeńskim, MBP w Gdyni i MBP w Dobczycach. Przy 5 bibliotekach (w Gołdapi, Przasnyszu, Olsztynku, Sępólnie Krajeńskim i Dobczycach) powstały rady społeczne, które wspierają dyrektorów bibliotek w podejmowaniu decyzji i wybieraniu kierunku rozwoju i działalności biblioteki. W skład rad wchodzi aktywni przedstawiciele lokalnych społeczności. W kwietniu 2019 r. odbyło się webinarium podsumowujące pilotaż z przedstawicielami bibliotek i rad biorących udział w projekcie. Webinarium pomogło zebrać wnioski, które - obok rekomendacji z ewaluacji projektu - pozwoliły na zweryfikowanie i uzupełnienie poradnika “Jak - krok po kroku - powołać radę społeczną?”. Zaktualizowana wersja poradnika została zamieszczona na portalu biblioteki.org (<http://bit.ly/RadaPoradnik>) oraz wydrukowana dla bibliotek uczestniczących w projekcie.

W ramach promocji projektu i naboru do drugiej edycji projektu opublikowano m.in. film promujący rady społeczne przy MBP w Przasnyszu i Dobczycach (powstałe w ramach pierwszej edycji projektu): <http://bit.ly/RadaFilm>. W drugiej edycji projektu, rozpoczętej w 2019 r., uczestniczy 7 bibliotek - w listopadzie odbyło się dla nich szkolenie wprowadzające.

Sieciowanie i budowanie trwałości

- >> FRSI kontynuuje wspieranie **sieci aktywnych i gotowych do dzielenia się wiedzą bibliotekarzy i osób współpracujących z bibliotekami** w ramach **sieci LABiB**, utworzonej w 2012 r. LABiB jest programem liderским opartym na cyklicznych spotkaniach warsztatowych i działaniach podejmowanych przez jego uczestników na rzecz środowiska bibliotecznego.

W 2018 r. zostało powołane do życia Stowarzyszenie LABiB, które jest kolejnym krokiem do profesjonalizacji działań i usamodzielnienia grupy LABiB. FRSI przekazało Stowarzyszeniu LABiB grant, dzięki któremu Stowarzyszenie kontynuuje i rozwija projekty rozpoczęte w latach ubiegłych, w tym BiblioLABy - regionalne spotkania bibliotekarzy służące wymianie doświadczeń, projekt "Praktyka dla praktyka" oraz konkurs "Re-animuj się", dzięki któremu lokalne biblioteki mogą wygrać warsztaty z ekspertami.

W 2019 r. m.in.

- Odbyło się pięć zjazdów regionalnych dla bibliotekarzy (BiblioLABy) - w Zabrzu (11 kwietnia), Lublinie (14 czerwca), Szczecinie (10 października), w Piasecznie (24 października) oraz w Gorlicach (15 listopada). Każdy BiblioLab jest organizowany i prowadzony przez Labibian, wspólnie z partnerami, i uczestniczyło w nim od 80 do 150 osób. BiblioLab to wydarzenie będące innowacyjną, aktywną formą spotkania bibliotekarzy wszystkich typów bibliotek (gminna, powiatowa, wojewódzka), łączącą w sobie elementy networkingu, pracy warsztatowej i wymiany praktycznej, branżowej wiedzy, we współpracy z techklubami (sieć FRSI utworzona w ramach programu Sektor 3.0 np. TechKlubu Lublin) domami kultury (np. GOKSiR w Biszczycy) czy innymi podmiotami (np. Zachodniopomorskie Centrum Doskonalenia Nauczycieli).
- Zostały ogłoszone i rozstrzygnięte kolejne konkursy "Re-animuj się", w ramach którego biblioteki z całej Polski mogą wygrać 1 z 13 warsztatów prowadzonych przez Ambasadorów LABiB (bibliotekarzy-praktyków). Na konkurs wpłynęło 32 filmiki. Ambasadorowie wybrali 9 bibliotek, które przesłały najciekawsze zgłoszenia i spełniały warunki regulaminu konkursu. Warsztaty dotyczyły m.in. strategii wizerunkowej biblioteki (Opolskie Centrum Kultury), prowadzenia zajęć rozwijających kreatywność (WiMBP w Rzeszowie), wirtualnej rzeczywistości (BP w Suwałkach), włączania użytkowników z niepełnosprawnością (Dolnośląska Biblioteka Publiczna) czy storytellingu i baśni (Filia Nr 5 Biblioteki Publicznej Gminy Kozienice w Nowej Wsi).
- Członkowie i członkinie stowarzyszenia LABiB pracowali nad projektami, które zostały złożone w konkursie dotacyjnym MKiDN - złożone projekty mają na celu rozwijanie takich aktywności stowarzyszenia jak konkurs "Re-animuj się", projekt "Praktyka dla praktyka", lokalne zjazdy szkoleniowe dla bibliotekarzy - BiblioLABy.

Częścią sieci LABiB jest portal www.labib.pl - licząca ok. 3 tysiące zarejestrowanych użytkowników platforma dobrych praktyk, prowadzona od 2012 r. Na portalu zamieszczono dotychczas blisko 1.600 inspiracji projektowych (gotowych scenariuszy działań) i artykułów, z których mogą skorzystać bibliotekarze (inspiracje to gotowe scenariusze działań do przeprowadzenia np. w bibliotece). Ponadto na portalu działają fora branżowe adresowane do bibliotekarzy realizujących podobne projekty. W lutym 2019 r. została uruchomiona nowa wersja portalu labib.pl - odświeżona graficznie i technologicznie.

Portal labib.pl jest na bieżąco utrzymywany od strony technologicznej. Na portalu pojawiają się nowe scenariusze i artykuły wrzucane przez użytkowników. Portal jest również narzędziem komunikacji wykorzystywanym przez Stowarzyszenie LABiB np. podczas organizacji lokalnych BiblioLABów umieszczane są na nim m.in. ogłoszenia dot. otwartego naboru ekspertów do prezentacji dobrych praktyk, program oraz informacje o terminie i sposobie rejestracji.

>> W **X Ogólnopolskim Kongresie Bibliotek** (26-27.11.2019 r.) organizowanym pod hasłem "Różni.Równi.Ważni", wzięło udział ok 250 osób. Miejsca na wydarzenie rozeszły się w rekordowym czasie ok. 40 minut (udziałem zainteresowane były nie tylko biblioteki, ale i pracownicy organizacji pozarządowych). Patronat honorowy nad wydarzeniem objął Rzecznik Praw Obywatelskich, p. Adam Bodnar, który osobiście otworzył też wydarzenie. Patronem medialnym wydarzenia została Gazeta Wyborcza i Magazyn Książki. Na otwarciu wydarzenia była obecna również wiceprezydentka Łodzi, p. Małgorzata Moskwa-Wodnicka. W przygotowanie i prowadzenie warsztatów zaangażowały się kluczowe polskie organizacje pozarządowe: Stowarzyszenie Amnesty International w Polsce, Fundacja Polska bez Barrier, Helsińska Fundacja Praw Człowieka, Fundacja SYNOPSIS, Miłość Nie Wyklucza, Humanity in Action Polska, RegenerAkcja, WOŚP, Centrum Cyfrowe, WUD Silesia, Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży, Łódzki Szlak Kobiet. Obecny będzie także British Council. Wielką popularnością cieszyła się interaktywna "Strefa spotkań" w kularach, w której uczestnicy mogli nawiązać relacje z zaproszonymi organizacjami pozarządowymi zajmującymi się tematem równości i różnorodności. Ze względu na duże zainteresowanie tematem, wspólnie z partnerami Kongresu, przygotowaliśmy i opublikowaliśmy materiały pokongresowe <https://tiny.pl/tsp6v> oraz galerię zdjęć <https://tiny.pl/tsp6z>.

>> Podobnie jak w latach ubiegłych, w 2019 r. FRSI wspierała - jako partner merytoryczny - **stypendium im. Olgi Rok**, inicjatywę koordynowaną przez Akademię Rozwoju Filantropii w Polsce (ARFP). Laureatki konkursu (w obydwu kategoriach - biblioteki mniejsze i większe) otrzymują po 5.000 PLN stypendium z przeznaczeniem na wybrany przez siebie cel (jedno z dwóch stypendiów - kategoria mniejszych bibliotek - jest fundowane przez PAFW). Jego celem jest wsparcie rozwoju osobistego bibliotekarek z całej Polski oraz zebranie i docenienie historii kobiet, które - podobnie jak kiedyś Olga Rok - potrafią mobilizować siebie i innych do poszukiwania nowych rozwiązań, do przełamywania stereotypów i które wspierają rozwój swoich społeczności.

Na VIII edycję konkursu wpłynęło 38 wniosków, spośród których 17 września kapituła konkursu wybrała laureatki i wyróżnione. Uroczyste wręczenie stypendiów i wyróżnień odbył się 26 listopada na sesji otwierającej X ogólnopolski kongres bibliotek. Laureatki: Justyna Skwarska, GBP w Czernicy, filia nr 3 w Nadolicach Wielkich (w kategorii "placówka biblioteczna mniejsza") oraz Olga Wójtowicz (MBP im. H. Łopacińskiego w Lublinie (w kategorii "placówka biblioteczna większa)). Wyróżnienia: Aleksandra Sękowska (Filia Biblioteczna w Kleosinie działająca przy Gminnej Bibliotece Publicznej w Juchnowcu Kościelnym), Ilona Majewska (Biblioteka Miejska w Cieszynie) oraz Renata Cierniak (Filia nr 7 Miejskiej Biblioteki Publicznej we Wrocławiu).

Uroczyste wręczenie stypendiów i wyróżnień odbyło się podczas X Kongresu Bibliotek w dniu 16.11.2018 r. w Łodzi. Więcej informacji: <http://www.projektbabcia.pl/>.

>> **Wzmocnienie regionalnych sieci bibliotekarzy** - celem działania jest wypracowanie modelu tworzenia i działania regionalnych sieci bibliotekarzy przy wojewódzkich bibliotekach publicznych (WBP), np. dyrektorów bibliotek, członków sieci Labib czy koordynatorów Lokalnych Klubów Kodowania. Bierze w nim udział 5 WBP: w Olsztynie, Toruniu, Wrocławiu, Kielcach i Lublinie. Pod koniec 2019 r. odbyły się dwa 2-dniowe warsztaty, podczas których m.in. opracowano wstępny plan rozwoju wybranej sieci regionalnej, zawierający m.in. opis działań, które będą wspierane z grantu, który FRSI przekaze WBP po opracowaniu przez nich planu rozwoju sieci.

SEKTOR 3.0. NOWE TECHNOLOGIE LOKALNIE

W 2019 r. FRSI kontynuowała rozpoczęty w styczniu 2012 r. program Polsko-Amerykańskiej Fundacji Wolności „**Sektor 3.0. Nowe Technologie Lokalnie**”. Celem programu jest podnoszenie wiedzy i umiejętności przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych w zakresie wykorzystania nowych technologii w bieżącej działalności. Siódma edycja przedsięwzięcia zakończyła się we wrześniu 2019 r., a ósma jest realizowana od października 2019 r. (potrwa do końca września 2020 r.).

Program składa się z działań o charakterze lokalnym i ogólnopolskim.

Działania o charakterze lokalnym są kierowane do wybranej grupy organizacji pozarządowych z małych miejscowości, którym oferowane są m.in. specjalistyczne szkolenia i wsparcie sieci tzw. Mobilnych Doradców ICT. W ramach obecnej edycji, dokonano oceny dotychczasowej działalności członków sieci i pozyskano nowych członków sieci, w rezultacie 102 doradców udziela stałego wsparcia szkoleniowego i doradczego lokalnym organizacjom pozarządowym w zakresie bieżącego wykorzystania sprzętu i oprogramowania oraz pośredniczy w poszukiwaniu partnerów do współpracy przy projektach z obszaru ICT (łącznie zrealizowano przeszło 7500 usług doradczych oraz przeszkolono przeszło 14.600 przedstawicieli lokalnych organizacji pozarządowych).

W ramach programu funkcjonuje także sieć TechKlubów w 10 miastach w całej Polsce, które mają formę nieformalnych spotkań osób zainteresowanych szerszym zastosowaniem ICT przede wszystkim w sektorze organizacji pozarządowych. W trakcie spotkań uczestnicy dzielą się doświadczeniami z wykorzystaniem technologii, rozmawiają o nowych trendach i narzędziach oraz sposobach ich użycia. Takie spotkania sprzyjają także nawiązywaniu relacji (sieciowaniu) i współpracy przedstawicieli trzeciego sektora, biznesu i nauki. W 2019 r. w spotkaniach wzięło udział 2.000 osób.

Działania o charakterze ogólnopolskim: w maju 2019 r. w Warszawie została zorganizowana kolejna konferencja „Sektor 3.0. Technologie w organizacjach pozarządowych”, w której wzięło udział przeszło 950 osób – przedstawiciele organizacji pozarządowych, świata biznesu, nauki i administracji publicznej. Warsztaty i prezentacje prowadziło blisko 70 prelegentów z kraju i z zagranicy. Odbyły się również pokazy najnowszych technologii i targi rozwiązań technologicznych dla trzeciego sektora. Wydarzenie, którego hasłem przewodnim było „Empowering creators”, aktywnie wspierali partnerzy biznesowi, w tym firmy Orange Polska, Microsoft, Cisco, Google, IBM. W trakcie konferencji po raz kolejny przyznano specjalną nagrodę „Sektor 3.0” dla organizacji mającej szczególny dorobek w promowaniu ICT w trzecim sektorze. Nagrodę w wysokości 40.000 PLN otrzymało Watchdog Polska z Warszawy. W ramach działań ogólnopolskich zrealizowany został także Fundusz Sektora 3.0, czyli program wspierający tworzenie nowych narzędzi, aplikacji i produktów, które wpisują się w ideę „Tech for good”. Fundusz oferuje zarówno kompleksowy cykl szkoleniowy ułatwiający dopracowanie pomysłu i stworzenie spójnej koncepcji oraz finansowanie w łącznej kwocie 100.000 PLN. W ramach konkursu w 2019 r. przydzielono dwie nagrody. Główną nagrodą w wysokości 70.000 PLN wyróżniono projekt Fundacji Światło pn. „OKOmunikacja” (aplikacja dedykowana osobom sparaliżowanym, umożliwiająca komunikowanie się za pomocą samego wzroku). Drugie wyróżnienie, wraz z kwotą 30.000 PLN, otrzymała Fundacja Deaf Respect za projekt pn. „Matematyka w Polskim Języku Migowym” (platforma edukacyjna dedykowana osobom głuchym, zawierająca treści z zakresu matematyki w polskim języku migowym). Elementem programu jest także serwis tematyczny www.technologie.ngo.pl, będący częścią portalu dla organizacji pozarządowych www.ngo.pl. Serwis, aktywnie rozwijany w 2019 r., składa się z kilku bloków tematycznych, strefy blogerów, mediateki oraz narzędziownika.

Projekt jest finansowany ze środków PAFW. Wartość obecnej edycji to przeszło 1,7 mln PLN.

E-MOCNI: CYFROWE UMIEJĘTNOŚCI, REALNE KORZYŚCI

W 2019 r. zakończyła się realizacja projektu "e-Mocni: cyfrowe umiejętności, realne korzyści". Projekt był realizowany od 30.12.2016 r. do 30.12.2019 r. (przedłużenie o pół roku) w ramach Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 (działanie 3.1. *Cyfrowe kompetencje społeczeństwa*). Jego partnerem wiodącym była Fundacja Aktywizacja, a pozostałymi partnerami: FRIS, Polski Związek Głuchych (Oddział Łódzki) oraz Fundacja Instytut Rozwoju Regionalnego. Objął ok. 130 gmin z 16 województw, w większości do 20 tys. mieszkańców. Budżet projektu to 15.956.128,28 PLN (dotacja 14.582.945,80 PLN).

CYFROWE UMIEJĘTNOŚCI,
REALNE KORZYŚCI

W ramach projektu szkoleniami stacjonarnymi i online nt. obsługi komputera i e-usług (publicznych i prywatnych) w 9 obszarach życia takich jak np. zdrowie, praca czy edukacja ma zostać objętych blisko 18.000 osób dorosłych (Centrum Projektów Polska Cyfrowa wyraziło zgodę na redukcję wskaźnika z 23.000 do 18.000 osób z uwagi na problemy z rekrutacją), w tym 1.800 osób z niepełnosprawnościami. Zrealizowano też m.in. szkolenie trenerów lokalnych (ok. 170 osób), dostawy sprzętu komputerowego do miejsc organizacji szkoleń (w tym bibliotek publicznych), wsparcie tworzenia gminnych partnerstw na rzecz edukacji cyfrowej oraz działania promocyjne.

FRIS pełniło kluczową rolę merytoryczną w tym projekcie, m.in. odpowiada za przygotowanie i aktualizację programów szkoleń dla mieszkańców (ponad 100 scenariuszy, każdy na poziomie podstawowym i średniozaawansowanym), przygotowanie kursu e-learningowego (9 części, blisko 22 szkolenia online), przeszkolenie i wsparcie trenerów lokalnych, wspieranie tworzenia gminnych partnerstw na rzecz edukacji cyfrowej oraz działania promocyjne, w tym prowadzenie strony projektu i kanałów w mediach społecznościowych. Udział FRIS w budżecie projektu to 2.854.639,64 PLN (zmiana po 7 aneksie w zw. z przesunięciem środków na szkolenia stacjonarne do budżetu FA; w tym 1.800 PLN wkładu własnego). FRIS zrealizowała wszystkie swoje działania zaplanowane w projekcie, m.in. przeprowadziła: cztery 2-3-dniowe zjazdy szkoleniowe dla trenerów lokalnych (każdorazowo dla ok. 10 grup szkoleniowych) oraz trzy 1-2-dniowe szkolenia dla e-Mocarzy, tzn. osób odpowiedzialnych za proces organizacji szkoleń w gminach (każdorazowo dla 6 grup szkoleniowych; w tym szkolenie dot. promocji i budowania partnerstw na rzecz edukacji cyfrowej). Zostały przygotowane, wydrukowane i udostępnione następujące podręczniki: dot. prowadzenia lokalnej promocji (dla e-Mocarzy), metodologiczny (dla trenerów lokalnych) oraz "Mocni w partnerstwie" dot. tworzenia i funkcjonowania gminnych partnerstw na rzecz edukacji cyfrowej. Rolą FRIS była także produkcja i wyposażenie e-Mocarzy w komplet materiałów promocyjnych do prowadzenia promocji szkoleń w gminach (plakaty, ulotki, naklejki, bloczki z informacją o szkoleniach) oraz w notesy dla mieszkańców. Trenerzy centralni odpowiedzialni za poszczególne obszary szkoleń udzielali konsultacji trenerom lokalnym na miejscu (wizyty odbyły się w 106 gminach) oraz online. Każda gmina otrzymała wsparcie regionalnego animatora w procesie tworzenia i funkcjonowania gminnego partnerstwa na rzecz edukacji cyfrowej (łącznie, odbyło się 236 spotkań (112 gmin przyjęło animatorów dwukrotnie, 12 gmin tylko raz). W 120 gminach powstały partnerstwa (w tymi kilkanaście sformalizowanych, z umową partnerską) i powstały rekomendacje do strategii edukacji cyfrowej dorosłych w 118 gminach.

W ramach projektu FRIS także przygotowała i nadzorowała produkcję materiałów video i pdf do 22 szkoleń online (m.in. 11 webinarów, ponad 50 screencastów prezentujących krok po kroku jak skorzystać z danej e-usługi np. jak złożyć wniosek o dowód osobisty przez e-PUAP). Szkolenia online były dostępne także dla osób niewidomych i osób głuchych nieznających języka polskiego (tłumaczenie na Polski Język Migowy zapewnił Polski Związek Głuchych Oddział Łódzki). Szkolenia online były umieszczone na platformie projektu e-Mocni, a możliwość rejestracji na nie została udostępniona mieszkańcom gmin biorących udział w projekcie pod koniec października 2018 r. łącznie w szkoleniach wzięły udział 1.200 osoby, z czego ok. 1.090 je ukończyło. Oznacza to przekroczenie docelowego wskaźnika wynoszącego 1.000 osób (redukcja z 2000 do 1000 osób za zgodą Centrum Projektów Polska Cyfrowa z uwagi na ogromne problemy z rekrutacją i było możliwe tylko dzięki uruchomieniu osobistej rekrutacji mieszkańców w gminach objętych w projekcie (mieszkańcy obawiali się wpisywać na platformę swój numer PESEL).

Na zakończenie projektu zostało uruchomione jego repozytorium (<https://e-mocni.org.pl/>; w miejsce zarchiwizowanej strony projektu), w którym zostały udostępnione wszystkim zainteresowanym opracowane

w ramach projektu scenariusze szkoleń stacjonarnych (ponad 200 scenariuszy, wraz z prezentacjami oraz ew. materiałami dodatkowymi) oraz szkolenia online.

MISJA: PROGRAMOWANIE – PODREGION CIECHANOWSKI

Także w 2019 r. zakończył się projekt "Misja: programowanie - podregion ciechanowski", który był zrealizowany w okresie 1.11.2017 a 30.06.2019 r. w ramach działania 3.2 *Innowacyjne działania na rzecz edukacji cyfrowej* Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020 (I nabór wniosków).

Budżet projektu 1.062.830 PLN, w tym dotacja: 995.922 PLN (budżet FRSI 842.976 PLN, w tym dotacja 819.476 i wkład: 23.500 PLN). FRSI realizowała go wspólnie z Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli, na terenie 12 gmin (34 szkoły).

Zgodnie z wymogami konkursu, którego celem było wsparcie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej w związku z wprowadzeniem nauki programowania do podstawy programowej, projekt objął następujące działania: 4-dniowe szkolenia dla nauczycieli, wsparcie przez trenerów programowania prowadzenia przez nauczycieli zajęć dla uczniów (każdy nauczyciel ma przeprowadzić 15 2-godzinnych zajęć), dostawy sprzętu komputerowego do szkół (na każdego nauczyciela: 1 laptop (na własność nauczyciela), 1 robot, 1 tablet oraz 4-dniowe szkolenia dla przedstawicieli m.in. instytucji kultury z gmin objętych projektem, którzy chcieliby podobne zajęcia zorganizować w swoich instytucjach.

W ramach projektu m.in.:

- 8.02.2018 r. zorganizowano konferencję dla kadry zarządzającej szkół, podczas której dyrektorzy szkół zapoznali się z celami i podstawowymi działaniami w projekcie;
- dostarczono do szkół sprzęt wspierający naukę programowania (119 zestawów składających się z: robota Photon, tabletu i laptopa);
- przygotowano materiały szkoleniowo-edukacyjne (tj. podręcznik "Jak uczyć programowania w klasach I-III?", scenariusze 15 zajęć z uczniami, grę offline);
- uruchomiono stronę www (<http://www.misjaprogramowanie.pl/>) i forum wymiany doświadczeń dla nauczycieli;
- zorganizowano i przeprowadzono 4-dniowe szkolenia z nauki podstaw programowania dla 120 nauczycieli i ok. 50 pracowników ośrodków doskonalenia nauczycieli, domów kultury i bibliotek z podregionu ciechanowskiego;
- zorganizowano zajęcia z programowania dla 1.856 uczniów klas I-III. Zajęcia były prowadzone przez przeszkolonych w ramach projektu nauczycieli przy wsparciu stacjonarnym i zdalnym trenera. Jedne z zajęć z programowania dla każdej z uczestniczącej w projekcie klasy odbyły się w bibliotece;
- dostarczono do szkół zestawy gier Scottie Go! Edu.

MISJA: PROGRAMOWANIE - PODREGIONY OSTROŁĘCKI I PŁOCKI

Na podstawie doświadczeń z projektu w podregionie ciechanowskim, FRSI przygotowała wniosek i otrzymała dotację na realizację ww. projektu w podregionach ostrołęckim i płockim. Projekt "Misja: programowanie" w podregionach ostrołęckim i płockim jest realizowany przez FRSI od września 2019 r. (działanie 3.2 *Innowacyjne działania na rzecz edukacji cyfrowej* Programu Operacyjnego Polska Cyfrowa 2014-2020; IV nabór wniosków).

Jego celem jest przygotowanie nauczycieli edukacji wczesnoszkolnej z okolic Ostrołęki i Płocka do samodzielnego prowadzenia zajęć z programowania w ramach nauczania zintegrowanego oraz popularyzacja wczesnej nauki kodowania w gminach wiejskich i wiejsko-miejskich.

Łączny budżet projektu to 2.665.151,25 PLN, w tym dotacja: 2.465.580,48 PLN (budżet FRSI 2.478.531,25 PLN, w tym dotacja 2.365.873,48 i wkład: 112.657,77 PLN). Formalnie podpisano dwie umowy: na podregion płocki oraz podregion ostrołęcki. Projekt jest realizowany pomiędzy 01.09.2019 a 30.06.2021 r. wspólnie z Mazowieckim Samorządowym Centrum Doskonalenia Nauczycieli, na terenie 22 gmin (66 szkoły, 259 nauczycieli, 2.914 uczniów).

Zgodnie z wymogami konkursu projekt obejmuje następujące działania: 4-dniowe szkolenia dla nauczycieli, zapewnienie wsparcia trenerskiego nauczycielom prowadzącym zajęcia z uczniami (każdy nauczyciel ma przeprowadzić 15 2-godzinnych zajęć), dostawy sprzętu komputerowego do szkół (na każdego nauczyciela: 1 robot, 2 tablety z czego jeden tablet zostanie przekazany nauczycielowi na własność po zakończeniu projektu) oraz 2-dniowe szkolenia wraz z 1 dniowym szkoleniem uzupełniającym dla przedstawicieli m.in. instytucji kultury z gmin objętych projektem, którzy chcieliby podobne zajęcia zorganizować w swoich instytucjach.

W 2019 r. wyłoniono dostawcę sprzętu i materiałów dydaktycznych do szkół, rozpoczęto prace nad stroną projektu i platformą do zarządzania danymi uczniów i nauczycieli, zaktualizowano materiały szkoleniowe i promocyjne, tj. scenariusze zajęć z uczniami, scenariusze szkoleń dla osób dorosłych, plakaty i ulotki. Opracowano także harmonogram szkoleń dla osób dorosłych i wyłoniono trenerów programowania. Rozpoczęto też działania w gminach objętych projektem: podpisano porozumienia o współpracy z gminami oraz zrekrutowano nauczycieli, bibliotekarzy i pracowników domów kultury.

O FINANSACH.....W BIBLIOTECE - 6. EDYCJA

Pod koniec grudnia 2018 r. FRSI podpisała umowę na realizację 6. edycji projektu "O finansach... w bibliotece", współfinansowanego przez Narodowy Bank Polski w ramach programu edukacji ekonomicznej (28.12.2018-31.01.2020). Celem projektu jest wzrost wiedzy ekonomicznej i zwiększenie umiejętności korzystania z nowoczesnych produktów i usług finansowych przez osoby dorosłe, w wieku powyżej 50 lat, zamieszkałe na terenach wiejskich oraz w miastach do 200 tys. mieszkańców.

**O FINANSACH
W BIBLIOTECE**

W ramach projektu ponad 2300 osób dorosłych z całej Polski uczestniczyło w kursie z zakresu zarządzania finansami osobistymi i korzystania z nowoczesnych usług finansowych przez internet. Kurs składa się ze spotkań edukacyjnych w bibliotekach, z wykorzystaniem kursu online.

Spotkania edukacyjne dla osób dorosłych odbyły się w ponad 100 placówkach bibliotecznych i były prowadzone przez ponad 200 bibliotekarzy, którzy zostali przygotowani do tej roli w trakcie cyklu szkoleniowego składającego się ze szkoleń stacjonarnych, webinarów, spotkań konsultacyjnych oraz konsultacji online. Przez cały okres prowadzenia spotkań edukacyjnych bibliotekarze otrzymywali wsparcie od trenerów-konsultantów oraz opiekunów regionalnych z wojewódzkich bibliotek publicznych. Po zakończonym cyklu spotkań edukacyjnych dla mieszkańców każda z bibliotek zorganizowała spotkanie "podaj dalej" dla instytucji z regionu, aby móc wspólnie zastanowić się nad przyszłością edukacji osób dorosłych w regionie, a w szczególności edukacją finansową. Biblioteki uczestniczące w projekcie mogły wziąć udział w konkursie na najlepszą inspirację pochodzącą z projektu (laureaci zaprezentują się podczas zaplanowanego na styczeń 2020 r. seminarium podsumowującego projekt)

Nowa edycja projektu zakłada szereg zmian, m.in. nowe materiały edukacyjne (kursy online, scenariusze spotkań oraz miniporadnik dla uczestników). Budżet projektu to 742.753,75 PLN, w tym dofinansowanie to 682.000 PLN. Więcej informacji: <http://ofinansachwbibliotece.biblioteki.org/>.

LINK DO PRZYSZŁOŚCI. EDUKACJA. PROGRAMOWANIE. ROZWÓJ

Celem projektu jest zachęcanie do nauki kodowania młodych osób w wieku 10-15 lat z terenów wiejskich i miast do 100 tys. mieszkańców. Projekt jest realizowany ze środków Microsoft w ramach inicjatywy YouthSpark we współpracy z działem edukacyjnym Microsoft. W ramach corocznych edycji projektu, od 2015 r., w bibliotekach i szkołach powstała sieć blisko 250

Lokalnych Klubów Kodowania (LKK), które organizują warsztaty zachęcające do nauki programowania. Uczestnicy rozmawiają o tym, czym jest kodowanie, tworzą swoje pierwsze aplikacje z wykorzystaniem atrakcyjnego graficznie języka Scratch, a także piszą własne programy do sterowania robotami Finch (zakupionymi przez FRSI w ramach Programu Rozwoju Bibliotek).

W kwietniu 2019 r. otrzymaliśmy od Microso kolejny już grant (80.000 USD) na realizację projektu obejmujący okres do końca 2019 r. W ramach obecnej edycji zostanie przeszkolonych 1.000 trenerów, przede wszystkim nauczycieli, którzy przeprowadzą zajęcia dla 15.000 uczniów ze szkół podstawowych i średnich. W ostatnim kwartale 2019 r. trwały przygotowania do uruchomienia warsztatów dla sieci LKK w ich miejscowościach. Po przeprowadzeniu rekrutacji, podczas której koordynatorzy mogli wybrać jeden z trzech tematów (robot Photon, robot LOFI lub Minecraft Education Edition), zaplanowano 60 całoniedziowych warsztatów, które odbędą się w styczniu i lutym 2020 r. w LKK na terenie całej Polski. Warsztaty przewidziane są w dwóch kilkugodzinnych blokach: pierwszy dla uczestników zajęć LKK i drugi dla trenerów LKK, którzy na co dzień prowadzą tam zajęcia.

Poza ciągłym wypożyczaniem robotów Finch obecnie w ramach projektu udostępnianych jest ok. 750 licencji na edukacyjną wersję gry Minecraft (na okres 12 miesięcy). W celu lepszego wykorzystania Minecraft Education Edition wraz z grą udostępniane są 4 specjalnie stworzone scenariusze edukacyjne w języku polskim, gotowe mapy do wgrania oraz wprowadzenie dla trenerów w świat i mechanikę gry: <https://education.microsoft.com/courses-and-resources/resources/scenariusze-minecraft>

We wszystkich 8 edycjach projektu w różnych działaniach realizowanych w latach 2012-2018, których celem było wspieranie młodych ludzi w planowaniu przyszłości zawodowej z uwzględnieniem możliwości, jakie dają nowe technologie (lata 2012 - 2014) oraz zachęcanie młodych ludzi do nauki kodowania (od 2015 r.), udział wzięło łącznie ponad 100.000 osób (10-19 lat) z miejscowości do 100 tys. mieszkańców.

AI SCHOOLS & ACADEMY

W drugiej połowie 2019 r. FRSI uczestniczyła w realizacji programu "AI Schools & Academy", którego liderem jest Synerise, a Microsoft jednym z głównych partnerów. Przedmiotem projektu jest nauczanie sztucznej inteligencji - odpowiednio: 10 godzin lekcyjnych na poziomie przedszkola i klas 1-3 szkoły podstawowej, 20 godzin w klasach 4-6 i 40 godzin lekcyjnych (wraz z materiałami rozszerzającymi program nauczania do 100 godzin) w klasach 7-8 i w szkołach ponadpodstawowych. Budżet przedsięwzięcia to 1.002.631,48 PLN, w tym 514.200 PLN na wynagrodzenia nauczycieli za prowadzenie zajęć. Projekt realizowany będzie w okresie do końca czerwca 2020 r.

W 2019 r. powstały materiały edukacyjne dla poziomów „Maluch” (we współpracy z firmą Photon) oraz dla poziomu „Beniamin” i „Master”, a także zostały zrealizowane dwie tury szkoleń dla 146 nauczycieli i podpisano umowy ze szkołami, po czym rozpoczęła się realizacja programu w szkołach i przedszkolach na terenie całej Polski. Zajęcia o sztucznej inteligencji prowadzi ponad 210 nauczycieli w 109 szkołach. Łącznie w IV kwartale 2019 r. w szkołach powstało 395 grup, dla blisko 5.000 uczniów. W zajęciach na poziomie „Master” udział wzięło 1.000 uczniów, w zajęciach na poziomie „Beniamin” - 1.850 uczniów, a w zajęciach na poziomie „Maluch” - 2.150 uczniów. Na potrzeby realizacji zajęć na poziomie „Maluch” szkołom i przedszkolom przekazano ponad 70 zestawów zawierających tablet oraz edukacyjnego robota Photon, dla którego stworzona została autorska aplikacja do nauki AI dla najmłodszych. Łącznie w ramach całego projektu zaplanowanych jest ponad 7.600 godziny zajęć nauczania o sztucznej inteligencji.

EDUKACJA FINANSOWA W BIBLIOTEKACH PUBLICZNYCH **(ERASMUS +)**

FINANCIAL LITERACY
THROUGH PUBLIC
LIBRARIES

Od grudnia 2018 r. FRSI realizuje projekt pt. „Edukacja finansowa w bibliotekach publicznych” (ang. “Financial literacy through public libraries”) finansowany ze środków Erasmus+ Partnerstwa strategiczne/ Edukacja dorosłych. Projekt potrwa do końca maja 2021 r. Partnerami projektu są: Global Libraries Bulgaria Foundation (Bułgaria), Biblioteka Narodowa i Uniwersytecka Słowenii, "Ovid Densusianu" Hunedoara-Deva County Library (Rumunia) oraz National Association of Public Librarians and Libraries in Romania jako tzw. associated partner. Budżet projektu/ dotacja (brak konieczności wkładu własnego) to 190.731 EUR (w tym budżet FRSI ok. 50 tys. EUR).

Celem projektu jest podniesienie poziomu edukacji finansowej osób dorosłych w 4 krajach Europy Środkowej uczestniczących w projekcie poprzez wypracowanie i przetestowanie metodologii edukacji finansowej osób dorosłych z pomocą bibliotek publicznych, w których przeszkoleni bibliotekarze spełnią rolę przewodników po wiedzy finansowej. W ramach projektu powstanie model edukacji finansowej osób dorosłych w bibliotekach publicznych - programy szkoleń: 1) dla trenerów, prowadzących edukację finansową oraz 2) służący edukacji finansowej osób dorosłych, a także kursy online - bezpłatne, dostępne publicznie. Przygotowane narzędzia zostaną przetestowane w 12 bibliotekach, zostanie przeszkolonych 80 bibliotekarzy i bibliotekarek w 4 krajach. Rezultaty projektu zostaną rozpowszechnione poprzez spotkania edukacyjne, webinaria oraz networking. Projekt bazuje na wcześniejszych doświadczeniach partnerów w edukacji finansowej dorosłych, w przypadku Polski opieramy się przede wszystkim na doświadczeniach FRSI z realizacji projektu “O finansach... w bibliotece” (2011-2019).

Dotychczas odbyły się dwa dwudniowe międzynarodowe spotkania partnerów projektu, w lutym 2019 r. w Warszawie oraz w grudniu 2019 r. w Ljubljanie (Słowenia), poświęcone zarządzaniu projektem a także omówieniu postępów przy opracowaniu tzw. rezultatów intelektualnych projektu - modelowych programów dot. edukacji finansowej w bibliotekach dla bibliotekarzy i dorosłych użytkowników bibliotek. Przy okazji poznawaliśmy miejscowe biblioteki i instytucje/ organizacje zajmujące się edukacją finansową dorosłych. Zorganizowano również w Warszawie (lipiec 2019) 3-dniowe warsztaty - przedstawiciele organizacji partnerskich pracowali nad modelem kursu dla bibliotekarzy-edukatorów, którzy będą prowadzili edukację finansową w bibliotekach poznając specyfikę szkolenia trenerskiego dla bibliotekarzy i możliwości zarządzania przygotowaną kadrą w trakcie realizacji edukacji finansowej w bibliotekach.

Platforma projektu <https://finlit.eu/edu/>, na której docelowo zostaną udostępnione programy szkolenia bibliotekarzy i dorosłych użytkowników bibliotek (w 4 językach) jest przygotowywana przez partnera z Bułgarii - aktualnie dostępna w fazie testowania, partnerzy projektu zamieszczają w aktualnościach najważniejsze informacje odnośnie edukacji finansowej w bibliotekach. W 2019 r. partnerzy pracowali także nad raportem nt. edukacji finansowej osób dorosłych w ww. 4 krajach zawierającym wyniki mapowania zasobów dot. edukacji finansowej w 4 krajach objętych projektem. Powstał zarys programu kursu edukacji finansowej osób dorosłych, ukończono program szkolenia bibliotekarzy-edukatorów.

LEARNING CIRCLES IN LIBRARIES - BIBLIOTECZNE KLUBY WIEDZY **(ERASMUS +)**

LEARNING CIRCLES
IN LIBRARIES

Od września 2018 r. FRSI realizuje projekt “Learning circles in libraries” („Biblioteczne kluby wiedzy”), finansowany ze środków Erasmus+/Partnerstwa strategiczne/Edukacja dorosłych. Projekt potrwa do końca sierpnia 2021 r. a jego partnerami są: Peer 2 Peer University (St. Zjednoczone), Suomen eOppimiskeskus ry (fińskie Stowarzyszenie Centrów E-learningowych), Fundacja Progress (Rumunia), biblioteka w Kolonii (Niemcy) i biblioteka w Bradze (Portugalia).

Celem projektu jest rozwój i upowszechnienie metodologii “learning circles - klubów wiedzy”, czyli grup osób korzystających z dostępnych kursów e-learningowych pod kierunkiem bibliotekarza-facilitatora, a w rezultacie lepsze wykorzystanie i popularyzacja uczenia się on-line, szczególnie pośród osób długotrwale pozostających poza jakimkolwiek systemem edukacji nieformalnej i pozaformalnej. Autorem metodologii i

narzędzi rozwijanych w ramach projektu jest P2P University. W ramach projektu: zostanie stworzona i przeszkolona grupa ok. 12 supertrenerów w organizacjach partnerskich, którzy będą służyć jako metodolodzy działań prowadzonych przez biblioteki, a także zostanie stworzona i przeszkolona grupa ok. 60 bibliotek (oraz bibliotekarzy-facylitatorów), które rozpoczną pracę związaną z powstawaniem "learning circles" w bibliotekach. Do pracy zarówno supertrenerów jak i facylitatorów przygotowany zostanie komplet materiałów edukacyjnych, poprzedzony przygotowaniem raportu nt. edukacji osób dorosłych online. W materiałach edukacyjnych znajdują się m.in.: baza wartościowych kursów e-learningowych, podręcznik dla supertrenerów i facylitatorów, przewodnik dla osoby korzystającej z kursu.

W 2019 r. opracowano raport "Real Opportunities for Adult Online Education. The White Paper" wraz z podsumowaniem w jęz. polskim "Edukacja online osób dorosłych - perspektywy rozwoju" oraz w językach partnerów. Bazy wartościowych z punktu widzenia użytkownika kursów e-learningowych (przydatnych do pracy klubów wiedzy są gotowe do umieszczenia na lokalnych (poszczególnych partnerów) stronach klubów wiedzy. Na ukończeniu są prace nad podręcznikiem dla supertrenerów i facylitatorów, powstała także koncepcja kursu online na temat samodzielnej edukacji online dorosłych. Odbyły się dwa spotkania partnerów (w Finlandii (październik) i Niemczech (grudzień)).

LEKCJA:ENTER

Projekt „Lekcja:Enter” jest realizowany przez partnerstwo w składzie: Fundacja Orange (lider), FRSI i Instytut Spraw Publicznych ze środków Programu Operacyjnego Polska

Cyfrowa 2014-2020 (działanie 3.1. „Cyfrowe kompetencje społeczeństwa”). Projekt został zaplanowany na 4 lata, w okresie 1.04.2019-31.03.2023. Jego celem jest podniesienie kompetencji nauczycieli w zakresie: korzystania z różnego rodzaju ogólnodostępnych e-zasobów (np. e-podręczników, programów / aplikacji umożliwiających np. tworzenie quizów), tworzenia własnych e-zasobów, projektowania lekcji z ich wykorzystaniem oraz w zakresie stosowania aktywizujących metod kształcenia wspieranych technologią (np. webquest, lekcja odwrócona).

Zgodnie z założeniami projektu, szkolenia będą realizowane przez placówki doskonalenia nauczycieli (z ew. partnerami; ok. 100 grantobiorców), które na ten cel otrzymują granty w wysokości 350-450 tys. PLN. Szkolenia będą organizowane na dwóch poziomach kompetencji cyfrowych (podstawowy i zaawansowany) i w różnych ścieżkach tematycznych: nauczanie wczesnoszkolne, przedmioty matematyczno-przyrodnicze, humanistyczne i artystyczne, informatyka. W ramach projektu powstanie też platforma internetowa, stanowiąca repozytorium materiałów dydaktycznych dla nauczycieli, a także przygotowanych przez nich scenariuszy lekcji. Grantobiorcy zostaną przygotowani do prowadzenia szkoleń na podstawie szczegółowych programów (przeszkolimy grupy trenerów regionalnych, którzy następnie wyszkolą trenerów lokalnych do prowadzenia zajęć z nauczycielami) oraz działaniami sieciującymi, które podniosą trwałość rezultatów projektu. Budżet projektu to 50 mln PLN, z czego 40 mln zostanie przeznaczona na granty; brak konieczności wniesienia wkładu własnego. Więcej informacji: <https://lekcjaenter.pl/>.

FRSI odpowiada w projekcie za scenariusze szkoleń dla nauczycieli, wyszkolenie trenerów regionalnych, przygotowanie e-materiałów dla nauczycieli oraz część merytoryczną platformy projektu. Jej udział w budżecie projektu to 3.013.144 PLN.

W ramach projektu, w 2019 r. przygotowano platformę projektu (część platformy dot. naboru i oceny wniosków, została przygotowana w oparciu o kod systemu naboru wniosków nieodpłatnie udostępniony przez Fundację im. S. Batorego; część merytoryczno-szkoleniowa została zbudowana od podstaw oraz wyłoniono konsultantów merytorycznych, których rolą jest m.in. aktualizacja scenariuszy szkoleń dla nauczycieli oraz prowadzenie szkoleń dla trenerów regionalnych, a także wykonawców materiałów online dla nauczycieli (webinariów, tutoriali oraz narzędziowników przedmiotowych) i autorów: poradnika dla trenerów oraz przewodnika dla dyrektora). Zaktualizowano scenariusze szkoleń dla nauczycieli oraz przygotowano scenariusze szkoleń trenerów (lokalnych i regionalnych), podręcznik dla trenerów, pomocnik szkoleniowy dla nauczycieli (rodzaj zeszytu ćwiczeń), przewodnik i narzędziownik dla dyrektorów pt. "Aktywna lekcja z TIK" oraz ok. 15 tzw. narzędziowników przedmiotowych (narzędzi, aplikacji, portali itp.

polecanych nauczycielom do wykorzystania podczas lekcji z danego przedmiotu).

Ponadto, we wrześniu Fundacja Orange przeprowadziła 1. nabór wniosków na realizację szkoleń dla nauczycieli, w wyniku którego podpisano 13 umów na realizację szkoleń. Szkolenia dla nauczycieli rozpoczynają się w marcu 2020 r.

PARA-BUCH! KSIĄŻKA W RUCH!

W lutym 2019 r. FRSI rozpoczęła realizację projektu "Para-buch! Książka w ruchu!", finansowanego ze środków Deutsche Telekom Stiftung (umowa trójstronna pomiędzy FRSI, DTS oraz DSZ - International Giving Foundation), we współpracy z Goethe Institut. Cele projektu to:

- promocja czytelnictwa książek popularnonaukowych wśród młodszych dzieci (w wieku 3-10 lat);
- kształtowanie umiejętności językowych młodszych dzieci (w wieku 3-10 lat);
- rozwój zainteresowań młodszych dzieci (w wieku 3-10 lat) nauką i światem, który je otacza;
- promocja wolontariatu w bibliotekach;
- zebranie doświadczeń i pomysłów na działania bibliotek popularyzujące naukę wśród młodszych dzieci (w wieku 3-10 lat), połączone z głośnym czytaniem.

Projekt realizujemy pilotażowo w 5 województwach: lubelskim, łódzkim, małopolskim, mazowieckim i warmińsko-mazurskim. W projekcie bierze udział 100 bibliotek z ww. województw (ok. 20 z każdego województwa). W ramach projektu odbyły się dwie tury szkoleń dla bibliotekarzy oraz współpracujących z nimi wolontariuszy (łącznie przeszkolono ponad 200 osób), we współpracy z WBP, które udostępniły do ich przeprowadzenia swoje pomieszczenia. Bibliotekarze otrzymują także wsparcie poszkoleniowe. Przygotowane materiały edukacyjne są dostępne na stronie projektu: <http://parabuch.org/>.

Biblioteki organizują i prowadzą spotkania i zajęcia dla dzieci w wieku 3-10 lat, obejmujące głośne czytanie książek popularnonaukowych oraz działania edukacyjne i animacyjne (gry, zabawy, eksperymenty itp.). Do 30 listopada 2019 r. biblioteki zorganizowały 360 spotkań, w których wzięło udział 5818 osób, i zaangażowały w działania projektowe 185 wolontariuszy. 50 bibliotek otrzymało (Goethe Institut) od pakiety trzech książek popularnonaukowych z przeznaczeniem do wykorzystania w czasie spotkań.

AKCJE I KAMPANIE SPOŁECZNO-EDUKACYJNE

- >> **Tydzień z internetem** to ogólnoeuropejska kampania koordynowana przez stowarzyszenie All Digital (d. Telecentre Europe), którego członkiem jest FRSI. Ma na celu zachęcenie mieszkańców do odkrywania potencjału internetu i korzystania z wartościowych treści dostępnych online. Do tej pory w akcji w całej Europie uczestniczyło już ponad milion osób. FRSI jest krajowym koordynatorem "Tygodnia z Internetem" od blisko 10 lat (przeprowadziła już 9 polskich edycji). Co roku wraz z partnerami kampanii przygotowujemy materiały informacyjne i promocyjne ułatwiające organizację spotkań dla mieszkańców oraz scenariusze spotkań z gotowymi pomysłami na ich realizację. Do udziału w kampanii zachęcamy różne instytucje: biblioteki, szkoły, pracownie komputerowe, organizacje pozarządowe itp. FRSI prowadzi też stronę internetową kampanii dostępną pod adresem: <http://tydzienzinternetem.pl/>, na której udostępniamy wszystkie informacje i materiały oraz scenariusze z bieżącej edycji oraz z lat ubiegłych.

Tegoroczna, 9. edycja została przeprowadzona w dn. 25-31.03, a tematem przewodnim było świadome korzystanie z informacji. W jego ramach zachęcaliśmy do korzystania z materiałów powstałych w ramach

projektu "Kliknij. Sprawdź. Zrozum", poświęconego krytycznemu myśleniu, świadomemu korzystaniu z przekazów medialnych i ocenie wiarygodności informacji (treść scenariusza: <http://tydzieninternetem.pl/scenariusze-2019/>). W kampanii zarejestrowało się 195 instytucji, które zorganizowały 426 wydarzeń dla ok. 11.230 osób. Szacunkowe dane dot. mediów: dotarcie poprzez media online i offline łącznie do ponad 108.000 osób, liczba postów w mediach społecznościowych: 1.740, liczba publikacji internetowych: 2095, liczba publikacji w mediach tradycyjnych: 199.

- >> **Akcja Żonkile 2019** – FRIS od 2016 r. włącza się w działania promocyjne na rzecz Akcji, m.in. promując na biblioteki.org, w mediach społecznościowych i prowadząc webinaria dla bibliotek. Akcję organizuje co roku Muzeum Historii Żydów Polskich Polin, w rocznicę wybuchu powstania w getcie warszawskim, 19.04.1943 r. W 2019 r. przypadały dwie bardzo ważne daty z nią związane: stulecie urodzin i dziesięciolecie śmierci Marka Edelmana, z którego historią związana jest Akcja. W ramach Akcji szkoły, przedszkola, biblioteki jak również inne lokalnie działające instytucje kultury, które zgłoszą się do Polin, otrzymują specjalny pakiet materiałów dydaktycznych, umożliwiający przeprowadzenie Akcji lokalnie - mogą to być spotkania edukacyjne połączone z projekcją filmu o powstaniu w getcie warszawskim, przygotowanego przez Muzeum POLIN. W dniu rocznicy wybuchu powstania, lub w wybranym dniu w okresie, gdy ono trwało (do 16 maja), uczniowie i wolontariusze rozdają w szkole, bibliotece lub w swoich miejscowościach przygotowane przez siebie wcześniej papierowe żonkile, informują o tym, co wydarzyło się w 1943 r., przywołują historię, zapoznają się z kulturą ludności żydowskiej zamieszkującej ich miejscowości. W 2019 r. do akcji włączyło się 1.000 szkół i 259 bibliotek i instytucji kultury z całej Polski.

- >> W związku z 30. rocznicą wydarzeń 1989 r. FRIS zaproponowało bibliotekom udział w **akcji "My '89"**. Zadaniem bibliotek było nagranie wspomnień i zebranie pamiątek (np. zdjęć, plakatów) związanych z wydarzeniami 1989 r., a następnie zaprezentowanie ich w swoich placówkach.

Przygotowano identyfikację wizualną akcji (logotyp) oraz materiały promocyjne do wykorzystania przez biblioteki (plakat, banery na Facebooka i stronę www). Zostało także zrealizowane webinarium pt. "My '89 - nagrywanie wspomnień" (w dn. 11.06) oraz przygotowany scenariusz realizacji nagrań. Ekspertem podczas webinarium oraz autorem scenariusza był przedstawiciel Ośrodka KARTA. W wyniku przeprowadzonej rekrutacji do akcji zgłosiły się 22 biblioteki z 12 województw. Listę bibliotek oraz wspomniane wyżej materiały znaleźć można na [biblioteki.org](http://bit.ly/My89Biblioteki): <http://bit.ly/My89Biblioteki>. Z przeprowadzonych akcji biblioteki nadesłały relacje, z których wybrano trzy, za które przyznane zostały nagrody główne oraz pięć, które otrzymały wyróżnienia. Nagrodzone i wyróżnione biblioteki otrzymają zestawy nowo wydanych książek, a do wszystkich bibliotek, które przesłały swoją relację z akcji, trafi egzemplarz książki „Można wybierać. 4 czerwca 1989”. Informacja o wynikach konkursu oraz 3 relacje, które otrzymały nagrodę główną, znajdują się na:

<http://bit.ly/My89Wyniki>.

- >> **"Globalnie w bibliotekach"** jest akcją Polskiej Akcji Humanitarnej realizowaną we współpracy z FRIS. Ma na celu zaangażowanie społeczności bibliotek w dyskusję i refleksję nad globalnymi wyzwaniami we współczesnym świecie, by zastanowić się nad tym, w jaki sposób myślimy o pomocy humanitarnej i ludziom, którym pomoc jest udzielana. Dotychczas odbyły się 3 edycje akcji (IV.2018, IX.2018 oraz III-V.2019). Pierwsza edycja dotyczyła globalnych wyzwań współczesnego świata,

GLOBALNIE W BIBLIOTEKACH

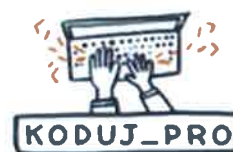
druga - wyzwań związanych z problemem głodu i niedożywienia na świecie a trzecia problemów z dostępem do wody.

Celem trzeciej edycji było zaangażowanie bibliotek w dyskusję i refleksję nad tematem nierównego dostępu do wody pitnej na świecie - wraz z Polską Akcją Humanitarną zachęciliśmy biblioteki do organizacji różnych wydarzeń edukacyjnych nawiązujących do Dnia Wody w dniu 22 marca. Zgłosiło się do niej 97 bibliotek (w tym 2/3 publicznych); relacje z działań nadesłały 42 biblioteki. Każda biblioteka uczestnicząca w projekcie otrzymała plakat edukacyjny i pakiet materiałów w wersji papierowej. Ponadto udostępniliśmy materiały (publikacje, scenariusze, plakat, grę) w wersji elektronicznej, z których mogą korzystać wszyscy zainteresowani tematyką akcji - materiały są dostępne w serwisie biblioteki.org pod linkiem: http://www.biblioteki.org/aktualnosc/Globalnie_w_bibliotekach_3_wodna_edycja.html. W działania 3. edycji projektu było zaangażowanych ponad 1.250 odbiorców działań przygotowanych przez biblioteki i szkoły; w tym większość to uczniowie szkół podstawowych, ponad 65% klas 1-4. Największym powodzeniem cieszyły się następujące zadania: wodny quiz Kahoot, filmy i zajęcia na ich podstawie, tematy: kiosk wodny, ślad wodny, wirtualna woda, plakaty.

- » Jak co roku, FRSI współorganizowała akcję „**Noc Bibliotek**”, realizowaną przez Centrum Edukacji Obywatelskiej i Fundację ABC XXI "Cała Polska czyta dzieciom". To ogólnopolska akcja promująca czytanie i biblioteki jako najbardziej dostępne instytucje kultury z ofertą dla osób w każdym wieku, miejsca wspólne, łączące ludzi, lokalne centra żywej kultury i edukacji. Ideą akcji jest pokazanie, jak wielki potencjał społeczny mają biblioteki i jak bardzo się w ostatnich latach zmieniły. V edycja Nocy Bibliotek odbyła się pod hasłem „Znajdźmy wspólny język” 5 października 2019 r. Wzięło w niej udział 1760 bibliotek z całej Polski. Inauguracja Nocy Bibliotek odbyła się w XXXI Multimedialnej Bibliotece dla Dzieci i Młodzieży w Warszawie. FRSI zorganizowała i przeprowadziła webinarium dla bibliotek uczestniczących w akcji, uczestniczyła też w jury konkursu na najciekawsze wydarzenia zorganizowane przez biblioteki w czasie Nocy Bibliotek: <https://nocbibliotek.ceo.org.pl/wyniki-konkursu-nocy-bibliotek-i-platona/>.

- » FRSI była partnerem pilotażu projektu „**Koduj_pro**”, który polegała na udostępnieniu bibliotekom bezpłatnego dostępu platformy e-learningowej do nauki programowania w specjalistycznych językach (Python, Java, C++) i tym samym umożliwiła rozszerzenie oferty biblioteki na grupy użytkowników chcących zdobywać/rozwijać zaawansowane kompetencje programistyczne (przed 2019 r. FRSI udostępniała bibliotekarzom gotowe scenariusze do prowadzenia zajęć dla dzieci oraz młodzieży szkół podst. i gimnazjów dotyczących podstaw programowania oraz robotyki; brakowało scenariuszy dot. specjalistycznych kompetencji). Platforma została stworzona i jest rozwijana przez Fundację Liga Niezwykłych Umysłów z Wrocławia (www.lnu.org.pl). Pilotaż był realizowany w woj. dolnośląskim, we współpracy z Dolnośląską Wojewódzką Biblioteką Publiczną. W grudniu 2018 r. ok 30 bibliotekarzy uczestniczyło w szkoleniu dot. obsługi platformy zorganizowanym przez WBP, a następnie bibliotekom zostały utworzone konta na platformie oraz przekazana pula bezpłatnych kont dla użytkowników (z platformy użytkownicy mogą korzystać bezpłatnie jedynie w bibliotece). W kwietniu 2019 r. udostępniono ww. bibliotekom 3 tutoriale (wprowadzający, dla bibliotekarza, dla użytkownika), wyprodukowane przez Fundację LNU ze środków umowy B173, pokazujące krok po kroku jak korzystać z platformy (link do playlisty: <https://www.youtube.com/playlist?list=PL0X9WIUjgfi9DX1f14VFnoKzvtJFTCCcC>). Wstępne podsumowanie pilotażu ukazało, że jest to dość trudny temat, zarówno dla bibliotekarzy i wymaga znacznie większego zaangażowania zarówno od bibliotekarzy jak i Fundacji LNU.

- » We współpracy z Fundacją Kocham Polskę FRSI realizuje akcję

“PorozmawiajMY. Proszę!”. Biblioteki zaproszone zostały do przeprowadzenia międzypokoleniowych spotkań (lub spotkań dla młodzieży) inspirowanych książką „Nieoczywista Układanka Polska”, m.in. na tematy takie jak: antysemityzm, rzetelne dziennikarstwo i walka z fake newsami, przeciwdziałanie mowie nienawiści, wybory powszechne i wybory do samorządu uczniowskiego, zwroty grzecznościowe.

Do akcji zgłosiło się 100 bibliotek z całej Polski. Do 15 listopada 2019 r. biblioteki uczestniczące w akcji nadesłały relacje z przeprowadzonych działań. Spośród tych relacji wybrano trzy, za które przyznane zostały nagrody główne oraz dziesięć, które otrzymały wyróżnienia. Informacja o wynikach konkursu oraz 3 relacje, które otrzymały nagrodę główną, znajdują się na: <http://bit.ly/PorozmawiajMYWyniki>.

- >> Wraz z Fundacją Humanity in Action Polska przygotowano akcję **“O osobach z niepełnosprawnościami”**, w której wzięło udział bierze101 bibliotek. Biblioteki te otrzymały książkę pod tytułem „O osobach z niepełnosprawnościami”, wydaną przez Fundację Humanity in Action, w zamówionej przez siebie liczbie egzemplarzy (od 1 do 25). W ramach akcji biblioteki organizują spotkania dla dzieci, młodzieży lub grup wielopokoleniowych, poświęcone tematyce niepełnosprawności - realizacja spotkań potrwa do końca lutego 2020 r. W ramach akcji zostanie zorganizowany także konkurs na najciekawszą relację z zorganizowanych spotkań.

INNE AKTYWNOŚCI FRSI

FRSI należy do następujących stowarzyszeń i koalicji:

- >> **Stowarzyszenia All Digital** (dawniej Telecentre Europe), zrzeszającego telecentra w całej Europie i działającego na rzecz rozwoju kompetencji cyfrowych.
- >> **Ogólnopolskiej Federacji Organizacji Pozarządowych**, zrzeszającej ponad 130 organizacji z całej Polski, stawiającej sobie za cel dbanie o dobre otoczenie społeczno-prawne dla działalności trzeciego sektora.
- >> **Stowarzyszenia Grupa Zagranica**, skupiającego ponad 50 polskich organizacji pozarządowych zaangażowane w międzynarodową współpracę rozwojową, wspieranie demokracji, pomoc humanitarną i edukację globalną.
- >> **Szerokiego Porozumienia na rzecz Rozwoju Umiejętności Cyfrowych**, powołanego z inicjatywy Ministra Administracji i Cyfryzacji oraz Lidera Cyfryzacji
- >> **Partnerstwa na rzecz Edukacji Finansowej**, nieformalnej grupy blisko 20 organizacji i instytucji, której misją jest stworzenie platformy dialogu służącej koordynacji i współpracy sektora publicznego, prywatnego i organizacji pozarządowych w celu oferowania mieszkańcom Polski - wszystkim grupom społecznym - wysokiej jakości edukacji finansowej, dopasowanej do ich potrzeb.

Przedstawiciel FRSI od lutego 2015 r. jest **członkiem zarządu stowarzyszenia All Digital**. Rolą zarządu jest m.in. ustalanie priorytetów działalności stowarzyszenia, rozpatrywanie wniosków o członkostwo, mianowanie dyrektora generalnego i akceptacja zatrudnienia członków biura, zatwierdzanie budżetu i sprawozdań finansowych z wykonania budżetu stowarzyszenia.

Przedstawicielka FRSI od czerwca 2017 r. jest **członkinią zarządu Grupy Zagranica**. Do zadań zarządu należy m. in. opracowanie projektu rocznego planu pracy i budżetu, sporządzanie sprawozdań z działalności Grupy oraz sprawozdań finansowych, opracowanie i przedstawienie Walnemu Zebraniu propozycji kierunków działania Grupy, powoływanie i likwidacja stałych lub doraźnych komisji i grup roboczych oraz nadzór nad ich pracami, a także reprezentowanie Grupy na zewnątrz, formułowanie stanowisk i opinii Grupy po zasięgnięciu opinii członków Grupy.

W roku 2020 Fundacja Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego będzie kontynuowała swoją działalność statutową.

3. Fundacja nie prowadzi działalności gospodarczej.

4. Do sprawozdania załączono następujące Zarządzenia Zarządu Fundacji wprowadzone w roku 2019:

- Zarządzenie nr 1/2019 z dnia 5 marca 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 2/2019 z dnia 11 kwietnia 2019r. w sprawie ustalenia dnia 2 maja 2019r. dniem wolnym od pracy dla pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 3/2019 z dnia 13 maja 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 4/2019 z dnia 21 maja 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 5/2019 z dnia 31 maja 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 6/2019 z dnia 18 czerwca 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 7/2019 z dnia 25 lipca 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 8/2019 z dnia 16 września 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 9/2019 z dnia 25 września 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Elżbiecie Jankowskiej koordynatorce projektu „Misja: programowanie - podregion ostrołęcki”
- Zarządzenie nr 10/2019 z dnia 30 września 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Elżbiecie Dydak
- Zarządzenie nr 11/2019 z dnia 29 listopada 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak
- Zarządzenie nr 12/2019 z dnia 10 grudnia 2019r. w sprawie ustalenia 24 i 27 grudnia 2019r. dniami wolnymi od pracy dla pracowników Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 13/2019 z dnia 18 grudnia 2019r. w sprawie przeprowadzenia inwentaryzacji rocznej składników majątkowych Fundacji Rozwoju Społeczeństwa Informacyjnego
- Zarządzenie nr 14/2019 z dnia 18 grudnia 2019r. w sprawie udzielenia pełnomocnictwa Pani Barbarze Janiak

5. Uzyskane łączne przychody w kwocie 6.877.654,82 PLN pochodziły z kilku źródeł – głównie z dotacji przekazanych przez fundatora Polsko-Amerykańską Fundację Wolności na realizację projektu „Program Rozwoju Bibliotek 2017-2018” oraz „Program Rozwoju Bibliotek 2017-2018” w wysokości 1.366.911,88 PLN, na realizację projektu „Nowe Technologie Lokalnie” w wysokości 1.688.581,70 PLN. Ponadto Fundacja otrzymała środki z Microsoft na realizację projektu „Link do przyszłości” oraz „Software” w wysokości 381.539,95 PLN, na realizację projektów z Programu Erasmus+ w wysokości 879.335,65 PLN, środki z Deutsche Telekom Stiftung na realizację projektu „Para Buch, Książka w Ruch” w wysokości 186.665,96 PLN, z EFRR POPC na realizację projektu „Lekcja: Enter” w wysokości 382.395,52 PLN, z EFRR POPC na realizację projektu „e-Mocni: cyfrowe umiejętności, realne korzyści” w wysokości 695.634,17 PLN, z EFRR POPC na realizację projektu „Misja: programowanie – podregion ciechanowski”, „Misja: programowanie – podregion ostrołęcki”, „Misja: programowanie – podregion płocki” w wysokości 216.517,60 PLN, z Narodowego Banku Polskiego na realizację projektu „O finansach...w bibliotece” w wysokości 573.170,91 PLN, z Synerise na realizację projektu „AI Schools & Academy” w wysokości 383.908,52 PLN oraz z dotacji na cele statutowe na realizację innych krótkookresowych projektów w wysokości 103.794,95 PLN.

Pozostałe źródła to przychody finansowe, głównie z odsetek od lokat bankowych oraz różnic kursowych, stanowiących łączną kwotę 11.918,26 PLN oraz pozostałe przychody operacyjne w wysokości 7.279,75 PLN, w tym:

- świadczenia medyczne i połączenia telefoniczne, refakturowane na pracowników – 6.717,72 PLN
- odszkodowanie od ubezpieczyciela – 399,00 PLN
- zwrot składek ZUS – 159,55 PLN
- inne koszty (zaokrąlenia) – 3,48 PLN

6. Poniesione koszty na:

- realizację celów statutowych: 6.851.570,68 PLN
- administrację: 2.173,42 PLN
 - usługi obce – 1.353,54 PLN
 - podatki i opłaty – 643,86 PLN
 - pozostałe koszty – 176,02 PLN
- działalność gospodarczą: 0,00 PLN
- pozostałe koszty w wysokości 6.750,62 PLN, w tym:
 - koszty świadczeń medycznych, refakturowane na pracowników - 6.367,20 PLN
 - koszty połączeń telefonicznych, refakturowane na pracowników – 350,52 PLN
 - inne koszty (w tym: zaokrąlenia) – 32,90 PLN

7. Dodatkowe dane liczbowe:

- liczba pracowników według stanu na 31.12.2019 r. wyniosła 16 osób, zatrudnionych na następujących stanowiskach:
 - Dyrektor Programowy FRIS/ Prezes Zarządu FRIS,
 - Główny Specjalista ds. Finansów,
 - Koordynator Projektów i Fundraisingu,
 - Koordynator ds. Projektów
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Koordynator Projektów,
 - Redaktor Naczelna portalu biblioteki.org,
 - Specjalista ds. Administracji i realizacji projektów,
 - Specjalista ds. Projektów,
 - Specjalista ds. Realizacji Projektów i Komunikacji
 - Specjalista ds. Rozliczeń,
 - Specjalista ds. Rozliczeń
- łączna kwota wynagrodzeń z tytułu umów o pracę w roku 2019, wraz z wynagrodzeniem Zarządu, wyniosła 1.417.964,07 PLN; dodatkowo inne świadczenia wyniosły odpowiednio:
 - nagrody: 38.360,00 PLN
 - inne świadczenia: 825,16 PLN
- wynagrodzenia za okres sprawozdawczy wypłacone łącznie członkom Zarządu i członkom Rady Fundacji stanowiły kwotę 105.052,22 PLN;
- wydatki na wynagrodzenia z umów zlecenia wyniosły 331.402,67 PLN
- udzielone przez Fundację pożyczki pieniężne: 0,00 PLN
- kwoty ulokowane na rachunkach bankowych:
 - w Banku PEKAO S.A. wyniosły 0,00 PLN
- wartości nabytych obligacji lub akcji: 0,00 PLN
Fundacja utworzyła 2 marca 2016 roku spółkę Dimpact Sp. z o. o., z siedzibą przy ul. Lindleya 16, 02-013 Warszawa. Wniesiony kapitał wyniósł 5.000,00 PLN. Fundacja ma 100% udziałów w spółce.
- wartość nabytych w roku środków trwałych, stanowiących urządzenia techniczne i maszyny, wyniosła 6.494,46 PLN

- i) wartość aktywów na dzień bilansowy wynosi 4.523.125,48 PLN; wartość zobowiązań i rezerw na zobowiązania na dzień bilansowy wynosi 4.034.909,87 PLN, w tym kwota 3.899.149,92 PLN stanowiąca rozliczenia międzyokresowe.
- j) środki pieniężne na rachunkach bankowych na dzień 31.12.2019 - 4.239.036,71 PLN

8. Fundacja w 2019 roku nie realizowała zadań publicznych.

9. Fundacja jest podatnikiem podatku od osób prawnych, podatnikiem podatku od towarów i usług i płatnikiem podatku dochodowego od osób fizycznych.

10. Fundacja złożyła do właściwego Urzędu Skarbowego wymagane prawem deklaracje podatkowe za 2019 rok, a mianowicie: CIT-8, CIT-8/O, VAT-7, PIT-4R, IFT-2.

11. W okresie sprawozdawczym w Fundacji nie przeprowadzono zewnętrznych kontroli, za wyjątkiem czynności sprawdzających w zakresie zwrotu podatku od towarów i usług.

12. Fundacja nie przyjmowała i nie dokonywała płatności w gotówce o wartości równej lub przekraczającej równowartość 10 000 EUR - zarówno jako pojedynczej operacji, jak i kilku operacji, które wydają się ze sobą powiązane.

Warszawa, 13 maja 2020 r.